

iet vrijmaken
nstigste geval
dat de namen
et anders zijn
de manifestat
ich heeft ge-

men boven-
ersten Adam,
le wereld zijn
en Adam. Die
igheid en het
Buchman-
ing niet. De
ij God, doch
olge van deze
denheid, zoo-

kwaal te ge-
gedaan. Eerst
hemel; maar
rna riep Hij
nchen bleven
oen deed Hij
elf. Hij kwam
mensch; en
op een kruis.
en hoogmoed
ernederig.⁶⁶⁾
e der wereld.
lat Dien. Die
gemaakt heeft
e niet plaats-
ild werd toe-
moeder van
eg opging, de
gedenken in
etwifeld den
Gods over de
orn te stillen;
oosheid waar-
n op Hem.⁶⁷⁾
iet de procla-
rsarheid, doch
leefd had, om
nieuw begin-
ezien. De ge-
illernederigste
erd tot over-
een koning-
n dienen, ver-
or Zijn kruis
aan Hem. En
geloof, in het
lies en daarin
baarheid. Pas
te zullen vol-
sprak Jezus,
as.⁶⁸⁾
nspraktijk, die
ergave bij het
de bijbelsche
s gemeen. De
van de waar-
loed van alle
hierin, dat de
ddel van onze
eeld Gods ver-
e heiligmaking
ng. De eerste
it is niet: laat
rzoen u met
i weg der zelf-
elfverlossing is
e zekerder het
bevrijding van
el geheim van
n, dat Hij na
st het inzicht
n wordt, niet
niet door den
loor hem stof
at op het kruis
is dit het mid-
d kunnen af-
nkbaarheid en
i. Want pas in
nd buiten ons
eid wij onszelf
cunnen buigen

het evangelie
e en Arminia-
Dit is in strik-
)

woord XL
ens und der Ge-

zijn artikel over
ds XIX, 403) be-
lossing en zalig-
ngt, erkent noch
hoort uitspreken
de samenkomsten

En hierbij baat het niet of de Buchman-bewe-
ging zich al beroept op haar vele bekeerlingen en
vernieuwde levens. Want vooreerst wordt de eenig
betrouwbare bekeeringsstatistiek uitsluitend in den
hemel gehouden.⁶⁶⁾ Voorts is hier zielkundig veler-
lei mogelijk. Pas als de zielsgeschiedenis der „be-
keerlingen” voor ons open lag, niet slechts zooals
zijzelf, maar zooals God ze ziet, zou opgemaakt
kunnen worden, welke beteekenis en invloed de
Buchman-beweging er bij heeft gehad. Dan zou b.v.
ook wel eens kunnen blijken, dat zij voor som-
migen niet meer dan aanleiding geweest is tot
openbaarmaking van wat God reeds op andere
wijze had gewerkt. Daarbij moeten levensverande-
ringen, die zich voor bekeerlingen uitvegen, aan
bepaalde schriftuurlijke eischen voldoen. Maar...
van de droefheid, dat men God door zijn zonde
vertoord heeft, en het haten en vlieden van haar,
en van een hartelijke vreugde in God door Chris-
tus en lust en liefde om naar Zijn geboden in alle
goede werken te wandelen, bemerkt men in de
meeste verhalen van de Buchman-beweging niets.
Eindelijk stelt zij een geheel verkeerd criterium,
door zich voor de waarheid van haar zending
op haar veranderde levens te beroepen. Want of
iets waarheid of leugen, uit den Geest of van be-
neden is, wordt niet opgelost met de vraag of het
ook een zekere werking doet en effect sorteert
naar buiten. Want alles werkt ten slotte nog,
zelfs de dood. Ook de zonen der Pharizeeën wier-
pen de duivelen uit.⁶⁷⁾ En de tovenaars der
Egyptenaars deden dezelfde teekenen als Mozes.⁶⁸⁾
Maar de waarheid van een beweging wordt al-
leen beantwoord door de vraag, of zij overeen-
komstig het Woord Gods is.⁶⁹⁾

En zeker, een Christen wordt ook gekeurd naar
zijn werken; doch dan deze werken, dat hij ko-
ninklijk strijdt tegen de zonde, de wereld en zijn
eigen vleesch, en zoowel zijn broeder als zijn naas-
ten liefheeft. Doch van hem te eischen, dat hij
de inwoning des Geestes zal bewijzen uit een
groot aantal wedergeborenen, is hetzelfde als van
hem te vragen, dat hij God zal wezen. Het is pure
afgoderij.⁷⁰⁾

E. D. KRAAN.

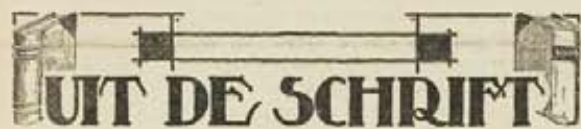
66) Dr H. M. van Nes, Hedendaagsch revivalisme, art.
Nieuwe Theol. Stud. XVI, 276.

67) Brunner, t.a.p. 7.

68) Aldus Dr K. Schilder over het boekje van Ds Both
in ditzelfde blad.

69) Collins, t.a.p. 174.

70) Brown, t.a.p. 17.

Jezus' laatste regeeringsdaad.

Daarna zal het einde zijn, wanneer Hij het
Koninkrijk Gode en den Vader zal overgeven
hebben. 1 Corinthhe 15:24.

Eenmaal zal Jezus Christus afstand doen van
Zijn Koningsheerschappij.

Er ligt in deze gedachte op het eerste hooren
iets bevreemdends. De heerlijkheid van Christus
verminderd, Zijn Koningsglans niet eeuwig, —
er is daarin aanvankelijk wat ons hart pijn doet.

Toch blijkt, bij eenig nadenken, deze gedachte
volkomen redelijk te zijn.

Het gaat hier over den mensch Jezus Christus,
die als knecht des Heeren het Middelaarswerk
volbrengt. Als Zoon van God kan Zijn heerlijk-
heid nooit verminderd worden; maar als Midde-
laar is Zijn werk tijdelijk; dan vindt het een einde.
Wanneer, aan het einde der dagen, Christus zal
teniet gedaan hebben alle heerschappij, en alle
macht en kracht, die zich tegen Hem verheft, en
alle verlost naar lichaam en ziel verheerlijkt
zullen zijn, — dan is het Middelaarswerk ten
einde; en dan treedt de knecht des Heeren af.

Wij zien hier zoo duidelijk, dat het Genade-
verbond tusschenkomend is. Vóór de zonde in-
kwam was de onmiddellijke Godsregering. Doch
door de zonde is een Middelaar tusschen God
en menschen noodig geworden. En die Middelaar
ontving van God zóólang het koningschap, totdat
Hij daarmede het werk der verlossing zou hebben
volvoerd. Maar het was, opdat God Zijn Konink-
rijk weer geheel hersteld zou terug ontvangen.
Als dat doel bereikt is, dan zou het, met eerbied
gesproken, den Middelaar niet passen nog langer
op den troon te blijven. Hij treedt terug, en geeft
het Koninkrijk Gode en den Vader weer over.

...

Wij durven hier niet vrijuit van zelfverlooe-
ning van Christus te spreken in den staat Zijner
heerlijkheid. Maar toch moeten wij vanuit onze
menschelijke aardsche voorstellingen in deze rich-
ting gaan met onze gedachten. En welk een ont-
zaglijke daad zal het dan eenmaal zijn, wanneer
Christus afstand doet van Zijn troon. Zoo Hij
dien troon als een vrije gave van Zijn Vader
ontvangen had, en die kroon Hem zonder strijd
ware geworden, — het overgeven van het Ko-
ninkrijk zou niet zulk een hoge zedelijke hande-

ling van den mensch Jezus Christus zijn. Maar er
kleeft bloed aan die kroon; ze is eerst een door-
neukroon geweest. En de hand, die den scepter
voert, is doorboord. Hoeveel worsteling en smaad
en lijden heeft het Jezus gekost om dit Koninkrijk
te verwerven; en hoeveel strijd heeft Hij nu nog
dagelijks te voeren tegen alle macht en kracht en
heerschappij die Zijn Koningschap bekampt; hoe-
veel tegenstand ook in de harten der Zijnen nog
te overwinnen, opdat zij Zijn Koningschap in alles
erkennen. Dat alles heeft Hem Zijn Koninkrijk
gekost. Maar dan is het ook zulk een grootsche
daad, van dat Koninkrijk afstand te doen. Welk
een offer brengt Christus hier in liefde aan den
Vader. Hij heeft al Zijn lijden en strijd doorge-
maakt, niet om zelf van de overwinning te ge-
nieten, maar om haar aan de voeten des Vaders
te leggen. En op het oogenblik van den volkomen
triumf en de ongestoorde heerlijkheid van Zijn
Koningschap, als Christus nu voor eeuwig met
al Zijn verlost van Zijn Middelaarskroon zal
genieten, — op dat oogenblik neemt Hij haar af,
en geeft het Koninkrijk Gode en den Vader over.
Dit is de laatste regeeringsdaad van Koning
Jezus.

We zijn geneigd haar de grootste te achten.
Neen, — nu doet het ons hart niet meer pijn-
lijk aan, dat Christus eenmaal zal aftreden als
Koning. Want het einde Zijner regeering is er
juist de hoogste glorie van. Christus' afsteden
van Zijn troon is het hoogtepunt van Zijn Ko-
ningsheerlijkheid. Wat is er grootscher dan een
duurgekocht Koninkrijk uit liefde, vrijwillig, af
te staan?

Als nu zóódanig het Hoofd is, hoe hebben dan
Zijn leden te zijn!

Hoe hebben zij Hem te volgen in het buigen
voor Gods eer, en in dienende liefde voor anderen.

Wij zijn allen koningen. Wij zijn het geschapen.
Wij zijn het van nature. Verstaan we ook, dat de
grootste daad van ons koningschap deze is, dat
wij er afstand van doen? Dit is het geheim en het
beginsel beide van de waarachtige bekeering en
van het dagelijks leven in den dienst des Heeren.
Onze laatste regeeringsdaad moet éénmaal en al-
tijd opnieuw het overgeven zijn van ons konink-
rijk Gode en den Vader. Daarmede begint de be-
keering, en daarmede zet zij zich voort. Daarin
loopt ze ook uit, als wij in den hemel onze kronen
zullen afnemen en ze aan de voeten des Heeren
leggen.

Dit is de bloei van een menschenleven, van een
gezin, van een kring, van een kerk, — dagelijks
onze laatste en grootste regeeringsdaad te ver-
richten voor God, en voor degenen die God naast
ons gezet heeft.

En het kán, — zoo waarachtig als de rank kan
vrucht dragen uit den wijnstok.

U.

V. A.

Boeddhist?

Van bepaalde zijde wordt beweerd, dat een met
name genoemde hoogleeraar te Erlangen boed-
dhist is. Het verhaaltje loopt al eenigen tijd, maar
nu het zelfs in „hoogere regionen” dienst moet
doen om de plaats van argumenten in een heel
gewoon meningsverschil in te nemen, wijs ik
erop.

De zaak is niet moeilijk in'tusschen.

Bedoelde Erlanger hoogleeraar schreef boeken.
Bij voorbeeld: „Urstoff und Urform”. Of: „Die
metaphysische Form”.

Laat nu ieder, die het verhaaltje hoort, den-
gene die het hem vertelt, verzoeken, die boeken
te koopen, om dan — als hij die boeken begrijpen
kan, wat natuurlijk aan te nemen is bij een, die
zoo iets beweert — met de stukken mijn
hier geponeerde bewering te weerleggen: dat n.l.
uit die boeken blijkt, dat de auteur geen boed-
dhist is.

Wat is ons kringetje soms klein. Het wordt al
kleiner: heeft men vroeger ook de buitenland-
sche hoogleeraren beklad, bij wie hoogleeraren
der Vrije Universiteit zijn gepromoveerd? De be-
doelde hoogleeraar is vriend en leerling van een
ander, die een professor aan de V. U. hielp
leveren!

En dit is nu nog maar één van die praatjes, die
men rondstroot. Ze zijn allemaal net zo veel
waard, als die beweerde ettelijke boerderijen en
huizen, waarover Dr H. Colijn sprak in zijn mooie
radiorede. Maar deze herinnering bewijst me-
een, dat we ook onder ons vaak wereldgelijkvor-
mige manieren om elkaar te bestrijden erop na-
houden.

Want het ging feitelijk niet om den buitenland-
schen, doch om een binnenlandschen hoogleeraar.
En het verhaal komt o.m. van iemand, die zegt,
heden niet te polemiseren.

K. S.

Rudolf Otto over avondmaalswijn en offerbloed.

Over de sacramenten — met name het avond-
maal — worden in den laatsten tijd veel nieuwe
dingen beweerd.

Bij één van de nieuwere meeningen, die in den
laatsten tijd de aandacht trokken, willen we even
stilstaan.

We hebben het oog op Rudolf Otto.

Volgens dezen geleerde is het (ons allen bekende)
eerste avondmaal een maaltijd van een bepaald
type geweest. In overeenstemming met Lietzmann
(vgl. Geiger) meent hij, dat het prototype niet
de paaschmaaltijd geweest is, doch dat het
avondmaal beantwoordt aan het type van de „reli-
gieuze maaltijdsviering” van een „cheber” of „cha-
burah”. Een „chaburah” is een min of meer in-
tieme kring van zich door beroep of anderszins
aan elkaar als genooten verbindende vrienden.
Werden nu in dien kring jongeren „gewijd”, dan
vierde men deze plechtigheid met een maaltijd
van den kring der genooten of vrienden (chabe-
rim, fellows). Bij zulk een maaltijd werden naar
overoude zede allerlei ritueele plechtigheden in
acht genomen; zoo werd b.v. onder aanwending
van bepaalde formules de „broodzegen” en ook
de „kelkzegen” uitgesproken; deze laatste, de z.g.
wijn-barakah, pleegde den wijn plechtig als „vrucht
van den wijnstok” aan te dienen.

Ten aanzien van deze oude gebruiken, met name
dan wat den voorrang van brood- dan wel
wijn-zegen betreft, vermeldt Otto een bekend
meningsverschil tusschen twee bekende fari-
zeuwsche voorgangers en leeraars, Sjammai en
Hillel. Hillel liet den brood-, Sjammai den kelk-
zegen vóór opgaan in het ritueel. Otto meent nu,
dat Christus blijkens Lucas 22:17 den kelk-
(zegen) vóór op gesteld heeft; en dat nu daaruit
blijkt, dat Hij in deze ritueele kwestie omtrent
de plaats, welke aan beker en kelk toekomt, zich
heeft aangesloten bij Sjammai; daaruit wordt dan
weer geconcludeerd, dat Christus zich bij het uit-
reiken van dezen z.g. eschatologischen zegenkelk
aangesloten heeft bij de „in zijn tijd” gebruike-
lijke praxis: immers, zoo betoogt Otto, Christus
bezigd de woorden uit de oude wijn-barakah, en
volgt ook de gewoonte der plechtige omschrijving
van den wijn als vrucht van den wijnstok (he-
breeuwsch: peri haggefen). Christus' verzekering,
dat Hij uitzielt naar den dag, waarop Hij de „vrucht
van den wijnstok” „nieuw” zal drinken in het
koninkrijk van God, ligt dan naar Otto's meening
op haar beurt weer zelf in de lijn van Jezus'
eschatologie, die zelf bepaald is — z.i. — door de
apocalypiek van Henoch (een apocrief geschrift);
volgens deze zouden eens de rechtvaardigen in
gemeenschap met den Zoon des Menschen het
messiaansche maal mogen nultigen.

Misschien vraagt zich iemand af, waarom dit
alles hier vermeld wordt. Het schijnt immers voor
ons gevoel wel zeer weinig ter zake geredeneerd.
Hoogstens zou men willen opmerken, dat Otto wel
wat al te spoedig „concludeert”, dat Jezus inzake
den ritus der chaburah-maaltijden bij Sjammai
zich heeft aangesloten, dat althans de argumen-
tatie van Otto verre van voldoende is. Maar ver-
der zou men geneigd zijn, dit alles als voor ons
denken zonder beteekenis voorbij te gaan.

Toch zij men niet al te haastig.

Dat hier zaken van beteekenis in geding zijn,
blijkt wel, als men Otto hoort betoogen, op grond
van helgeen zoeven aangehaald werd, dat het
avondmaal dus niet te beschouwen is als
een ongewone, spontane, nieuwe „Erfindung” (wat
we toegeven, omdat Christus letterlijk niets heeft
„uitgevonden”, doch alleen maar de wet heeft
vervuld); dat het ook niet een inval-van-het-
oogenblik was (wat we eveneens gaarne onder-
schrijven, wijl Christus, Gods volmaakte ambts-
drager, nimmer spontane invallen gehad kan of
mag hebben); ja, dat het niet eens een
principieel nieuwe „stichting”, of „in-
stelling” geweest is.

Dit laatste is juist, voorzover Christus altijd
het nieuwe wettig uit het oude ontwikkelt. Het is
evenwel onjuist, voorzover er in ontkend zou
zijn, dat Christus in de instelling van het avond-
maal iets principieel „nieuws” geopenbaard en
bevolen heeft, iets, dat Hij alleen mocht en kon
doen, en dat geheel en al afhankelijk is van de
éénige offerande van zijn lichaam.

Wanneer dan ook Otto verder „concludeert”, dat
Christus' kelk-woord geen betrekking heeft
op bloed of bondsstichting, dat het daar-
entegen een afscheidswoord en een profetie van
toekomstige hereeniging in gemeenschap is, en dat
dienovereenkomstig het latere avondmaal te be-
schouwen is als een gedachtenis- en een toekomst-
verwachtingsritus, dan moeten wij op dit punt
Otto ten stelligste weerspreken. Want Christus'
woord over het „gewas van den wijnstok” (dat Hij
straks nieuw zal drinken in het rijk Gods, doch
tot op dien dag niet meer drinken zal) is volgens
gereformeerde exegeten gesproken „NA de instel-
ling van het avondmaal” (Grosheide, Komm. op
Mt., 317) en bedoelt daardoor te zeggen, dat Chris-
tus „geen avondmaalswijn drinken zal tot-
dat enz.” (Grosheide). En tevoren was de wijn
reeds met het verbondsbloed (Grosheide, 316)
in direct verband gezet. „Met dat reinigende bloed